

SƊƊƊ ɳa Pɔli wila torogo
GALASI
tara tagafenne pe yeri
SƊƊƊ wi nawa senre

Pɔli wila legiliziyɛ lɛgɛrɛ tɛgɛ wa Galasi tara ti cara lɛgɛrɛ ni. Nala pe maa Galasi tara ti yinri Turiki tara. Ɛɛn fɔ, naa Pɔli wila kaa yiri wa ki tara ti ni, a wì sigi logo ma yo fɔ Zhufuye pèlɛ yɛgɛ la kari wa ma saa na nagawa pa yɛgɛ kaan wa. Pàa pye naga yuun ma yo fɔ Pɔli wi woro Zhezu wi pitunɔɔ jɛnɳɛ, wi woro na tanri na yala Moyisi lasiri wi ni konaa Zhufuye kalɛgɛlɛ ke ni. Wa pe nagawa senre ti ni, pàa pye naga yuun yɛrɛ fɔ ki daga ma kɛnrekenre mbe si jɛn mbe shɔ. A pɔli wì si para mboo yɛɛ shɔ, ma para fun fanɳga ni senpere nda pàa yo wi kanɳgɔlɔ ti wogo na, konaa Zhezu Sentanra nda wila yari ti wogo na.

Wa sɛwɛ wi go nunɳba mbe gbɔn shyɛn (1-2), ɳga Pɔli wì jɛn konaa ma yan, a kila ki nari ma yo wi yɛn kaseleɛge Zhezu Kirisi wi pitunɔɔ, ko wi yɛn na para ki senre na.

Wa sɛwɛ wi go taanri mbe gbɔn tijɛrɛ (3-4), Pɔli wi yɛn naga nari peɛge jɛn fɔ Moyisi lasiri wila ya mbe lere shɔ, ɛɛn fɔ, mbe taga we Fɔ Zhezu Kirisi wi na ko ki ma lere shɔ.

Wa sɛwɛ wi go kanɳgurugo mbe gbɔn kɔgɔlɔni (5-6), Pɔli wi yɛn naga yuun wi sefenne tagafenne pe kan fɔ paga kaa ki Zhufuye pe senre ti nuru. Ɛɛn fɔ pe koro pe yere ɳgbanga wa

tagawa mba pè taga Zhezu Kirisi wi na pi ni. Pòli wila pe pye ma yo pe pe yεε yaga Yinnekpoyi laa pe yεε sinni mbe ti paa kajεnγε piin.

Wa sεwε wi kōsaga, mbele pe yεn na leele pe nɔgbanga paa kenrekenre wi piin, Pòli wi yεn na pe piin ma yo pe pe yεε yingiwε jεn.

Sεwε wi yεn ma kōonlō yεγε nɔga na

Sεwε wi lεsaga sεnre konaa sharaga 1.1-10

Yawa mba pi kan Pòli wi yeri mbege ta wi yεn pitunɔ 1.11-2.21

Sentanra nda ti yεn na para Yεnɔεle li yinmε pi wogo na 3.1-4.31

Tagafenne pe lesewe konaa tangalōmō jεmbε Yinnekpoyi li fanɔga na 5.1-6.18

*Pòli wila sεwε wi torogo leele
mbele yeri pe sharaga ye*

¹ Mi Pòli, mi yεn pitunɔ, εεn fō, leele ma panla tun. Mi si woro pitunɔ lere fanɔga na, fō Zhezu Kirisi wo fanɔga na, naa Yεnɔεle na li yεn To li ni, lo làa Zhezu wi yεn maa yirige wa kunwō pi ni.

² Sefenne mbele pe yεn laga na ni, mi naa poro ni, waa ki sεwε nɔ wi torogi Galasi tara legiliziyε pe kan.

³ We To Yεnɔεle lo naa we Fō Zhezu Kirisi wi ni, pe yinmε naa yeyinɔge kan ye yeri.

⁴ Kirisi wūu yεε kan ma ku we kapere ti kala na, janɔgo mbe we go shō ki nala dunruya pee nɔ wi kεε. Ko pye ma, ma yala we To Yεnɔεle li nandanwa kala lo ni.

⁵ Ye pan waa Yεnɔεle li gbogo sanga pyew! Anmiina.

Sentanra ti yen nunḡba pe

⁶ Kilan pari fɔ jɛnḡɛ, naa yaa punḡo nii fyaw Yenḡɛle li ni we, lo na li ye yeri Zhezu Kirisi wi yinmɛ pi fanḡa na, a yè songɔɔ na tari sentanra ta yɛɛ na we.

⁷ Kaselege ko na Sentanra ta yɛɛ woro wa naa nda mi yo ye kan to punḡo na. Eɛn fɔ, mi yen naga yuun ma, katugu leele pele yen wa na ye jatere wi pinri ye na, naga jaa mbe Kirisi wi Sentanra ti wa mberi kanḡa.

⁸ Eɛn fɔ, na lere wa ka Sentanra ta yɛɛ yo mbe ye kan, tiga yiri ti ye nda wàa keli ma yo ye kan ti ni, ali na kaa pye woro wawi, nakoma mɛɛɛge wo wa wì yiri wa yenḡɛle na ma pan mari yo, Yenḡɛle ligi fɔ wi danḡa!

⁹ Wè keli maga yo ye kan yɛɛ ḡa na, mi yaa songɔɔ mbege yo ma naa yinḡɔ, fɔ na lere wa ka Sentanra ta yo mbe ye kan, tiga yiri ti ye nda yàa keli ma logo ti ni, Yenḡɛle ligi fɔ wi danḡa!

¹⁰ Nda mila yuun yinḡɔ, pe yo mila ki jaa na kala lo mbe leele poro ndanla wi le? Ayoo, eɛn fɔ, mila jaa na kala li Yenḡɛle lo ndanla. Leele pe kandanlaga ko ma mila jaa mbaa piin. Ki pye leele pe kandanlaga ko mila jaa mbaa piin bere, mi se jen na pye Kirisi wi tunmbyee.

**YAWA MBA PI KAN PŒLI
WI YERI MBEGE TA
WI YEN PITUNḡO**

1.11-2.21

*PŒli wì pye yɛɛ ḡa na mɛɛ pye
pitunḡo, wila ki yɛɛ yuun*

¹¹ Sefenne, mi yen naga yuun ye kan fo Sentanra nda mi yari ye kan, tii yiri lere yeri;

¹² katugu mi siri ta lere yeri. Lere si ma wilan naga ti ni. Een fo, Zhezu Kirisi wo wiri naga na na.

¹³ Faa mila pye na tanri yege nga na Zhufuye sherege konɔ li na, yege logo. Ki wagati wi ni, mila pye na Yennele li Legilizi wi jolo fo jenge, naa jaa mboo joo.

¹⁴ Wa na Zhufuye sere woolo pe ni, mila pye na kee yege Zhufuye sherege konɔ li ni ma we pe legere na; katugu pa na jatere wi ni fuun wila pye we teleye pe kalegele koro na.

¹⁵ Een fo, Yennele laa na wo yere na pe fanla se, mala yeri li yinne pi fannga na, mbaa tunngo piin li kan.

¹⁶ Kila li ndanla, a li sili Pinambyo wi naga na na, jango Sentanra nda ti yen na para wi kangolo, mbaa ti yari leele mbele pe woro Zhufuye pe kan. Na laa wi naga na na, mi sila kari le ki yongolo nungba ke ni mbe sa lere yewe wilan yege naga.

¹⁷ Leele mbele pa keli ma pye Zhezu wi pitunmbolo na yege, mi sila kari wa Zheruzalemu pe koroo mbe sa pe yewe. Een fo, mila kari le ki yongolo nungba ke ni wa Larabuye tara. Ko pungo na, a mi si songoro wa Damasi.

¹⁸ Naa yele taanri la kaa toro, a mi si kari wa Zheruzalemu, mi naa Pyeri wi ni we sa we ye jen. A mi si pilige ke ma yiri kangurugo pye wa wi ni.

¹⁹ Een fo, mi sila pitunmbolo wa yege yan naa, ndee we Fo wi nasepyo lenanga Zhaki wo nungba.

²⁰ Nga mila yɔnlɔgi ye kan laga sɛwɛ ɲa wi ni, ki yɛn kaselege, mila ki yuun Yɛnɲɛlɛ li yɛgɛ na fɔ mi woro na finlɛlɛ.

²¹ Kona, a m̀ si kari wa Siri naa Silisi tara lara ti ni.

²² Ki wagati wi ni, Kirisi wi legiliziyɛ woolo mbele p̀aa pye wa Zhude tara pe sila na jɛn.

²³ P̀aa pye naga nuru leele pe yeri wi cɛ ma yo fɔ: Faa naɲa ɲa ẁila pye na we jɔlɔ, wo ẁi kanɲga koni na Sɛntanra ti yuun leele pe kan tagawa pi wogo ki na, po mba ẁila pye na ɲgbeli mboo jɔgɔ we.

²⁴ A pe nɛɛ Yɛnɲɛlɛ li gbogo na kala na.

2

Pɔli naa pitunmbolo sanmbala pe ni

¹ Naa yɛlɛ kɛ ma yiri tijɛrɛ la kaa toro, a m̀ si songɔrɔ naa wa Zheruzalɛmu, mi naa Barinabasi wi ni. Mila Tite wi lɛ ma kari wi ni fun.

² Mila kari, katugu Yɛnɲɛlɛ l̀aa ki naga na na ma yo ki daga mbe kari. Sɛntanra nda mila yari mbele pe woro Zhufuyɛ pe kan, a m̀ si saa ti yɛgɛ yo tagafɛnnɛ yɛkeele poro cɛ kan finliwɛ pa na; katugu mi sila pye na jaa na tunɲgo ɲga mila pye, naa ɲga mila piin bere ki kɔ waga.

³ Na tangayɛnlɛ Tite ɲa ẁila pye Giresi tara fɛnnɛ woo, pe sila wi jori mbe yo wi kɛnɛkɛnɛ wi pye Zhufuyɛ woo.

⁴ Konaa ki ni fuun, yagboyoolo p̀ɛle la pe yɛɛ pye ma yo pe yɛn sɛfɛnnɛ, ma ye we sɔgɔwɔ na jaa mboo kɛnɛkɛnɛ. Ki leele p̀aa ye we sɔgɔwɔ larawa, lesewe mba ẁɛ ta wa we gbogolomɔ pi

ni Zhezu Kirisi wi ni, mbe ta mboo wele mboo jen, nεε ki jaa mbe we le wa kulowo pi ni.

⁵ Εεν ƒɔ, we sila yenle mbe logo pe yeri wagati jenri ni, jango Sentanra nda ti yen kaselege senre, ti koro ye sɔgɔwɔ paa yege nga na ti yen we.

⁶ Mbele paa pye na jate paa yekeele yen, paa pye megboɔɔ fenne yege nga na, ko sila pye yaraga ka na yege na, katugu Yennele laa lere wɔ lere ni. Ki yekeele pe sila yaraga ka taga wa na kajenme pi na.

⁷ Εεν ƒɔ, paa ki jen ma yo Yennele laa Sentanra ti kan na yeri mbaa ti yari mbele pe woro Zhufuye pe kan, paa yege nga na ti kan Pyeri wi yeri wi saa ti yari Zhufuye pe kan we.

⁸ Yennele na laa tunngo pye wa Pyeri wi nawa maa pye pitunɔ wa Zhufuye pe yeri, lo nunɔba lo laa tunngo pye wa na nawa mala pye pitunɔ wa mbele pe woro Zhufuye pe yeri.

⁹ Zhaki, naa Pyeri, naa Zhan, poro mbele paa pye na jate paa teele yen, naa paa kaa ki jen ma yo Yennele laa ki tunngo ki kan na yeri, a pè si keyen le mi naa Barinabasi we keε. A ko ki naga ma yo wè pye nunɔba. A pè yenle ma yo we saa Sentanra ti yari leele mbele pe woro Zhufuye pe kan. Poro yaa saa ti yari Zhufuye pe kan.

¹⁰ A pè si we yenri kala nunɔba ni ma yo tagafenne mbele pe yen fyɔnwɔ fenne, waa pe sari. A m̀ si bala nεε pe sari.

*Poli wila senngbanra yo Pyeri
wi na wa Antiyoshi ca*

¹¹ Ko punngo na, naa Pyeri wila kaa pan wa Antiyoshi, mila senngbanra yo wi na tagafenne pe ni fuun pe yege na, katugu nga wila pye ki sila sin.

¹² Zhaki wila leele mbele tun, sanga na ni pe fa pan, Pyeri wila pye na nii sefenne mbele pe woro Zhufuye pe ni. Naa pitunmbolo paa kaa pan, a wi si laga pe na, wi woro na nii pe ni, katugu wila pye na fye ki leele mbele pe kenrekenre pe yege.

¹³ Ki kaa pye ma, sefenne sanmbala mbele pe yen Zhufuye, a pe pinle Pyeri wi ni na wi kopiire nungba ti piin, fo ma Barinabasi fun wi punngo pe kopiire ti ni.

¹⁴ Naa mila kaa ki yan pe woro ma sin, pe si woro na tanri na yala Sentanra nda ti yen kaselege senre ti ni, a mi sigi yo Pyeri wi kan tagafenne pe ni fuun pe yege na, ma yo fo: «Pyeri, mboro na ma yen Zhufuye woo, moò yinwege ki pye laga, na tanri paa mbele pe woro Zhufuye pe yen, mee si tanga paa Zhufuye woo yen. Mele mee tagafenne mbele pe woro Zhufuye pe jori paa tanri paa Zhufuye pe yen?»

*Zhufuye poro naa mbele
pe woro Zhufuye pe yen na shoo
tagawa po fannga na*

¹⁵ Woro wo na, we yen Zhufuye piseele. We woro kapere pyefenne paa tara sannda ti woolo pe yen.

¹⁶ Konaa ki ni fuun, wege jen ma yo lere wi ma pye lesinje Yenjele li yege na, naa wi taga Zhezu Kirisi wi na ko kala na. Een fo, wila pye lesinje,

naa wila tanri na yala Moyisi lasiri wi ni ko kala na. Ko kì ti woro fun, wè taga Zhezu Kirisi wi na, jango we ta we pye lesinmbele Yennεε li yege na, naa wè taga Kirisi wi na ki kala na, kiga ka pye lasiri ηa waa tanri wi na wo kala na, katugu lere se pye lesinηε Yennεε li yege na, naa wì tanga ηga lasiri wì yo ki na ko kala na.

¹⁷ Εν fɔ, na kaa pye we yen naga lagajaa mbe pye lesinmbele Yennεε li yege na Zhezu wi fanηga na, kona, woro fun pè we yan kapege pyefenne paa mbele pe woro Zhufuye pe yen. Ko mbe ya mbege naga mbe yo Kirisi wi yen na kotogo kaan we yeri waa kapere piin le? Ayoo, ki woro ma.

¹⁸ Kagala ηgele mila je ke na, na mi ka songoro mbaa ke gbegele naa fonηgo, kona, mila na yeε nari fɔ mi yen lasiri wi jɔgɔfɔ;

¹⁹ katugu lasiri wi kala na, mi yen ndεε mi ku†. Lasiri wo jate wìlan kan m̀ ku. Ko pye ma, jango mbe ta mbaa na yinwege ki piin Yennεε li kan. Mi yen ndεε p̀anla kan wa tiparaga ki na Kirisi wi ni.

²⁰ Ki pye ma, mi ma mi yen yinwege na naa, εν fɔ, Kirisi wo wi yen yinwege na wa na ni. Yinwege ηga mi yen na piin laga tara ti na yingɔ, mi yen naga piin tagawa mba m̀ taga Yennεε li Pinambyɔ wi na po fanηga na, mi yen maa ndanla, a ẁuu yeε kan kunwɔ pi yeri na kala na.

²¹ Mi woro na jege Yennεε li yinme pi na; katugu na kaa pye lere wi ma pye lesinηε

† **2:19 2:19:** Lasiri wi kala na, Pɔli wi yen ndεε wi ku, katugu ηga lasiri wì yo maa piin, na ma woro naga piin, ma daga mbe ku win; Dete 27.26.

Yenñeɛ li yege na, naa wila tanri lasiri wi na ko kala na, kona Kirisi wì ku jaga.

SENTANRA NDA TI YEN NA PARA YENÑEƐ LI YINME PI WOGO NA

3

3-4

Moyisi lasiri wo naa tagawa kala

¹ E, yoro Galasi tara fenne ye yen lembire! Zhezu Kirisi wì ku wa tiparaga ki na, a pège yo maga filige ye kan, ambo wì ye fanla, a yè si laga wi na?

² Mi yaa ye yewe kala nunɓa ni: Naa yaa tanri lasiri wi na, ko kì ti ye Yenñeɛ li Yinnekpoyi li ta lee naa yè Sentanra ti logo ma taga ti na, ko kì ti ye li ta?

³ Mɛɛ ye si pye lembire ma? Yàa ki peli na tanri Yenñeɛ li Yinnekpoyi lo fanɓa na, yinɓo yaa jaa mbege yon fili ye yee fanɓa na wi le? Ayoo de.

⁴ Kagboɓoɓo ngele yè ta, ye ke ta ke yiri waga wi le? Ayoo, ke se ya yiri waga.

⁵ Na Yenñeɛ li kaa Yinnekpoyi li kaan ye yeri, mbaa kafonɓoɓo piin wa ye soɓowɓ, li maa ki piin, katugu yaa tanri lasiri wi na ko kala na wi lee, nakoma Sentanra nda ye ma logo ma taga ti na ko kala li?

⁶ Ye wele, Yenñeɛ senre sewe wi yen na Abirhamu wi senre yuun ma yo fo: «*Wila taga*

Yenɲele li na, wi tagawa pi kala na, a Yenɲele li nɛɛ wi jate paa lesinɲe yen.»†

⁷ Ki kala na, ki daga yege jɛn ye yo fɔ mbele pè taga Yenɲele li na, poro pe yen Abirhamu wi setirige piile jɛmbele wele.

⁸ Yenɲele senre sewe wila keli maga yo ma yo leele mbele pe woro Zhufuye, Yenɲele li yaa kaa pe jate lesinmbele li yee yege na pe tagawa po kala na. Ko kɪ ti Yenɲele làa ki sentanra nda ti yo faa ma Abirhamu wi kan ma yo fɔ: «*Cengele woolo pe ni fuun pe yaa ka duwaw ta ma kala na.»†*

⁹ Yege nga na Abirhamu wila taga Yenɲele li na, a li duwaw wi na, mbele fuun ka taga li na, pa li yaa duwaw pe na ma fun.

¹⁰ Mbele fuun pè pe wogo ki kan nunɲba lasiri wi kapyere to na, poro yen wa danɲa ki ni; katugu ki yen ma yɔnlogɔ wa Yenɲele senre sewe wi ni ma yo fɔ: «*Lere ɲa fuun wi woro na tanri na yala ɲa fuun ki yen ma yɔnlogɔ wa lasiri wi ni ki ni, danɲa yen ki fɔ wi wogo.»†*

¹¹ Ki si yen ma filige naa jɛnɲe fɔ lere se ya pye lesinɲe Yenɲele li yege na, naa wila tanri lasiri wi na ko kala na. Ko ki tì Yenɲele senre sewe wi yen naga yuun ma yo fɔ: «*Lesinɲe wi yaa ka yinwege ta wi tagawa pi fanɲa na.»†*

¹² Eɛn fɔ, lasiri wi gbɔgɔkala li yen li ye tagawa pi ni, katugu ki yen ma yɔnlogɔ wa Yenɲele senre sewe wi ni ma yo fɔ: «*Lere ɲa kaa tanri mbaa yala lasiri wi ɲgasegele ke ni, wi yaa yinwege ta*

† **3:6 3:6:** Zhene 15.6 † **3:8 3:8:** Zhene 12.3 † **3:10 3:10:** Dete 27.26 † **3:11 3:11:** Aba 2.4

ke fannga na.»†

¹³ Danğa nga kila to we na YenņeƷe li lasiri jōgōwō pi kala na, Kirisi wì we go sho ki ni, a wì danğa we yōnlō, ma yala nga YenņeƷe senre sēwe wi yen na yuun ki ni, fō: «*Lere ŋa fuun pè to tige na, ki fō wì danğa.*»†

¹⁴ Ko la pye ma, jango YenņeƷe làa yōn fōlō na kōn mbe duwaw ŋa kan Abirahamu wi yeri, poo kan fun mbele pe woro Zhufuye pe yeri Zhezu Kirisi wi fannga na, konaa YenņeƷe làa Yinņekpoyi yōn fōlō na kōn, we li ta we tagawa pi fannga na.

Moyisi lasiri wo naa yōn fōlō kala

¹⁵ Sefenne, mi yen naga senre nda ti yuun na yala senwee piile pe kapyege lōmō po ni: Na lere wa ka yōn fōlō la kōn, na li yen ma sin, lere se ya mbege yōn fōlō li kannga naa fyew, nakoma mbe yaraga ka taga li na naa.

¹⁶ YenņeƷe wogo pa ki yen ma fun. Làa yōn fōlō kōn Abirahamu naa wi setirige pyō wa yeri. YenņeƷe senre sēwe wi sigi yo mbe yo fō: «*Naa wi setirige piile pe yeri,*»† nde wi yen na para leleğere senre na. Ee fō, wìgi yo ma yo fō: «*Naa wi setirige pyō*», maga naga ma yo lere nunğba wi. Wo wi yen Kirisi we.

¹⁷ Senre nda mila yuun ti kōrō wi ŋa: YenņeƷe làa keli ma yōn fōlō kōn, na li yen ma sin. Naa yeƷe cēnme tijere naa nafa ma yiri ke (430) la kaa toro, a li si lasiri wi kan. Ki kala na, ki lasiri wi

† **3:12 3.12:** Levi 18.5 † **3:13 3.13:** Dete 21.23 † **3:16 3.16:** Zhenē 12.7; 17.7

se ya mbe yɔn fɔlɔ li kanŋga, mbe ŋga Yenŋele làa yo ki sa.

¹⁸ Katugu yarikanga ŋga Yenŋele laa kaan paa kɔrɔgɔ yɛn, ki pye lere kaa tanri lasiri wi na ko wi jɛn naga ta, kona, ki se jɛn naa taa yɔn fɔlɔ lo kala na. Ma si yala, yɔn fɔlɔ na Yenŋele làa kɔn lo kala na làa li yinmɛ pi kan Abirahamu wi yeri.

¹⁹ Lasiri wi kango ko yɛn kikiin? Yenŋele làa wi kan maa taga wa yɔn fɔlɔ li na, mbege naga leele pe na, pe ta pe lasiri wi jɔgɔwɔ mba paa piin pi jɛn. Lasiri wila daga mbe koro wa fɔ yɔn fɔlɔ làa kɔn Abirahamu wi setirige pyɔ ŋa yeri wi sa pan. Yenŋele làa lasiri wi kan mɛrɛgɛye pɛle yeri, a pɛ pan maa kan lere wa yeri, a wi pye kasuluwo maa kan leele pe yeri.

²⁰ Ye wele, ndɛɛ ki pye lere nuŋgba kala li, pe saa kasuluwo le ki kala li ni, ma si yala, Yenŋele lo nuŋgba làa yɔn fɔlɔ lo kɔn.

Yenŋele li lasiri wi kayɔngɔ ki ŋga

²¹ Kì pye ma, ki yɛn naga nari ma yo lasiri wi yɛn na wiin Yenŋele li yɔn fɔgɔlɔ ke ni wi le? Ayoo dɛ. Ɛɛn fɔ, ki pye Yenŋele li lasiri wa kan, ŋa wi mbe ja ya mbaa yinwege kaan leele pe yeri, anmɛ li jɛn naa leele pe jate lesinmbele li yɛɛ yege na lasiri wo fanŋga na.

²² Ɛɛn fɔ, ki woro ma. Yenŋele sɛnrɛ sɛwɛ wi yɛn naga yuun fɔ: Dunruya woolo pe ni fuun pe yɛn wa kapege ki fanŋga ki ni. Ko pye ma, jango yarikanga ŋga Yenŋele li yɔn fɔlɔ kɔn, ki kan mbele paa tari Zhezu Kirisi wi na pe yeri pe tagawa pi kala na.

²³ Sanga ŋa ni tagawa wagati wi fa pan, lasiri wo wila we pye kasopiile fɔ mbe sa gbɔn Yɛnɛɛ li sa tagawa konɔ li naga we na.

²⁴ Kɪ pye ma, lasiri wo wila pye we welefo na we yɛɛ sinni fɔ Kirisi wi sa pan we taga wi na, we pye lesinmbele Yɛnɛɛ li yɛɛ na.

²⁵ Yɛŋɔ ki tagawa wagati wɪ kaa gbɔn, we woro ki welefo wi kɛɛ naa.

²⁶ Katugu tagawa po fanŋga na ye yɛn Yɛnɛɛ li piile, ma pye gbogolomɔ nunɔba ni Zhezu Kirisi wi ni.

²⁷ Ye ni fuun yɛ batize ma pye nunɔba Kirisi wi ni. A yɛ si tangalomɔ fɔnmɔ pi lɛ na tanri pi na, mba pi yɛn Kirisi wi ni we.

²⁸ Ki kala na, Zhufuye poro naa mbele pe woro Zhufuye wa si wɔ wa ni. Kulolo poro naa lesele wa si wɔ wa ni, nambala naa jɛɛ wa si wɔ wa ni. Ɛɛn fɔ, yɛ gbogolo ma pye nunɔba Zhezu Kirisi wi ni.

²⁹ Kɪ kaa pye ye yɛn Kirisi wi woolo, ye yɛn fun Abirahamu wi setirige piile. Yaraga ŋga Yɛnɛɛ lɛa ki yɔn fɔlɔ kɔn mbe kan paa kɔrɔɔ yɛn, ye yaa ki ta.

4

¹ Sɛnrɛ nda mila yuun ti kɔrɔ wi ŋa: Pɔɔ ŋa wi yaa kaa to kɔrɔɔ ki li, mboo ta wi yɛn pɔɔ jɛɛ bere, wo naa kulo ni wa si wɔ wa ni. Ali maga ta wo wi yɛn yaraga ki ni fuun ki go na.

² Mboo ta wa wi puwen pi ni, leele pele pe maa wele wi na, naa kagala ke yɛɛ woo fɔ wi ma saa

gbɔn wi to wì wagati ɲa kɔn wi na[†].

³ Woro fun pa wàa pye ma. Sanga ɲa ni we yen paa piile yen, wàa pye wa dunruya kalɛgele ke kulowo pi ni.

⁴ Eɛn fɔ, Yɛnɲele làa sanga ɲa kɔn, naa wì kaa gbɔn, a lì sili Pinambyɔ wi torogo laga dunruya wi ni; a jɛle wì se, a wì lasiri wì yigi na tanri wi na,

⁵ jaŋgo mbele pàa pye na tanri lasiri wi na, mbe pe go sho we ta we pye Yɛnɲele li piile.

⁶ Naa we yen Yɛnɲele li piile, ki kala na, Yɛnɲele lili Pinambyɔ wi Yinɲe li torogo mali le wa we kotoro na. Ki Yinɲe li ma we kan we maa Yɛnɲele li yinri fɔ: Baba, na To!

⁷ Ki kala na, ma woro kulo naa, ma yen li pinambyɔ. Pa mà si kaa pye li pinambyɔ, kɔrɔgɔ ɲga lì tɛge li piile pe kan, li yaa kaga kan ma yeri fun.

*Pɔli wi jatere wila lɛge wi na
Galasi tara tagafenne pe kala na*

⁸ Faa ye sila Yɛnɲele li jɛn, yàa pye yarisunndo nda kulolo, ti woro Yɛnɲele jenne.

⁹ Eɛn fɔ, yingɔ yè Yɛnɲele li jɛn, nakosima, Yɛnɲele lì ye jɛn yingɔ, yingɔ na ye si songɔrɔ ki kalɛgele ɲgele ke yen waga, ma pye fanɲga fu ke kɔrɔgɔ? Mele ye nɛɛ jaa mbe pye ke kulolo naa?

¹⁰ Ye maa piliye, naa yeyen, naa wagati, naa yɛgele kele jate kagbɔgɔ ma wɛ.

[†] **4:2 4.2:** Wi to wì wagati ɲa kɔn, wo wi yen wagati ɲa pe maa ki jate ma yo pyɔ wì gbɔn lere, mbe ya mbe yere wi yɛɛ go kagala ke ni.

11 Mila fye ye kala na, fɔ kiga ka pye m̀ tunngo pye ye kan ki yiri waga.

12 Sefenne, mila ye yenri fɔ ye kannga paa na yen, paa yege nga na milan yee pye paa ye yen we†. Yee tipege kpe pye na na.

13 Yège jen ma yo na mila pan ma Sentanra ti yo ye kan ki kongbannga ki na, mi sila pye ngbaan.

14 Na yama pila ye jori jenge, konaa ki ni fuun, ye sila na tifaga, mbanla wa kee pungo na. Een fɔ, yaa na yigi jenge paa Yennele li merenge yen, nakoma paa Zhezu Kirisi wi yen.

15 Ki wagati wi ni, nayinme la pye ye yeri fɔ jenge. Mele koni nayinme si woro ye ni? Mbe ya mbege wogo nga ki yo fɔ, nayinme mba yaa ta pi kala na, ki pye ki mbaa ya pye, anme ye mbaa ye yengele ke wo mbe ke kan na yeri.

16 Naa m̀ kaselege ki yo ma ye kan, ko ki ti m̀ kannga ma ye mben ke?

17 Ki leele mbele paa jaa mbe Sentanra ti jogo, pe yen ma bala na ye jaa, een fɔ, paa ki piin jatere na ni wi woro ma yon. Paa jaa mbe ye laga we na, jango ye bala ye taga pe na.

18 Ki yen ma yon lere wi bala kajenge ki na sanga pyew. Een fɔ, wiga kaa ki piin na mi ka pye wa ye sogowo ko ce.

19 Yoro mbele ye yen paa na piile yen, ki yen nala yaa naa jenge ye kala na, paa yege nga na jele kaa jaa mbe se wi maa jolo we, fɔ ye saa tanri Kirisi wi tangalomɔ pi na.

† 4:12 4.12: Poli wuu yee pye paa pe yen, ko koro wo yen fɔ wuu yee yala pe ni, wi woro naa yee jate Zhufuye woo mbaa wi yee mbonrogi pe na.

²⁰ Mila ki jaa jate mbanla yεε yan wa ye sɔgɔwɔ yingɔ, janɔ mbe ta mbanla senre yolɔmɔ pi kannɔ, katugu na jatere wì piri na na ye kala na.

Agari naa Sara pe kala

²¹ Yoro mbele yaa jaa mbaa tanri lasiri wi na mbe ta mbe shɔ, lasiri wi yen na nɔga yuun ye woro naga nuru wi le?

²² Katugu ki yen ma yɔnlɔgɔ wa Yenɔjele senre sεwe wi ni ma yo fɔ: Pinambiile shyen la pye Abirahamu wi yeri. Wila nungba se wi kulojɔ Agari wi na, ma sanɔa wi se wi jɔ Sara nɔa wi yen lesee wi na.

²³ Kulojɔ wila wi pinambyɔ wi se ma yala senwee fanɔga ko ni, εen fɔ, jεle nɔa wi yen lesee wila wi pinambyɔ wi se ma yala Yenɔjele làa yɔn folɔ na kɔn lo ni.

²⁴ Ki senre ti yen na kɔrɔ fɔnɔ yuun: Ki jεle shyen pe yen paa Yenɔjele li yɔn finliwe cengele shyen yen. Yɔn finliwe nungba yen paa kulojɔ Agari wi yen, po la ta wa Sinayi† yanwiga ki na. Wo maa wi piile pe siin wa kulowo pi ni.

²⁵ Agari wo yen paa Sinayi yanwiga ki yen wa Larabuye tara. Wi yen ma taanla nala pilige Zheruzalemu wi ni. Ki ca ki yen wa lasiri wi kulowo pi ni, naa ki woolo pe ni.

²⁶ εen fɔ, Zheruzalemu nɔa wa yenɔjele na wo wi yen jεle nɔa wi yen lesee we. Wo wi yen we nɔ we.

²⁷ Wo senre ti yen ma yɔnlɔgɔ wa Yenɔjele senre sεwe wi ni, ma yo fɔ:

† **4:24 4.24:** Pa Yenɔjele làa li lasiri wi kan Moyisi wi yeri wa Sinayi yanwiga ki na; εki 19.1-19; 20.1-17.

*Mboro na jambasee, ta yɔgɔri, mboro na ma fa
pyɔ se mbe yan!*

*Mboro na selara fɔɔn ya, ta jɔrɔgi nayinme ni!
Katugu jele na pɛ wa, wi piile pe yaa ka lege mbe
we jele na wi yen wi pɔlɔ wi yeri wi woolo
pe na.†*

²⁸ Yoro wo na, sefenne, ye yen piile mbele pɛ
se ma yala Yenɲele làa yɔn fɔlɔ na kɔn li ni, paa
Sara wi pinambyɔ Izaki wi yen fun.

²⁹ Faa pinambyɔ na paa se ma yala senwee
fannga ki ni, wila pye na pinambyɔ na wila se
ma yala Yenɲele li Yinnekpoyi li fannga ki ni wi
jɔlɔ. Pa ki yen ma ali ma pan ma gbɔn nala.

³⁰ Eɛn fɔ, Yenɲele senre sewe wi yen na yuun
mele? Wi yen naga yuun ma yo fɔ: «Kulojɔ wi
purɔ wo naa wi pinambyɔ wi ni, katugu kulojɔ wi
pinambyɔ wi se pinle mbe kɔrɔgɔ ki li ja jele na
wi yen lesee wi Pinambyɔ wi ni.»†

³¹ Ki pye ma, sefenne, we woro kulojɔ wi piile.
Eɛn fɔ, we yen jele na wi yen lesee wo piile.

TAGAFENNE PE LESEWE KONAA TANGALOMɔ JEMBE YINNEKPOYI LI FANNGA NA

5

5-6

Yaga ka ye lesewe pi jɔgɔ

† **4:27 4.27:** Ki verise na wi yen na para Zheruzalemu na wa
yennɛle na wo senre na, wi piile poro pe yen mbele pɛ taga Kirisi
wi na we. Zheruzalemu na laga tara na wo piile poro pe yen ma
taanla leele mbele paa jaa mbaa tanri lasiri wi na pe yee fannga;
Eza 54.1. † **4:30 4.30:** Zhene 21.10

¹ Kirisi wì we wɔ wa kulowo pi ni we ta we pye lesele kaselege na. Ki kala na, ye koro ye yere jɛŋgɛ wa ki lesewe pi ni. Yaga ka ye yɛɛ kan pe ye pye kulolo naa.

² Yaa nuru! Mi Pɔli mi yɛn naga yuun ye kan fɔ: «Na yaga ye yɛɛ kan paga ye kɛnrɛkɛnrɛ†, kona, Kirisi wi se ya yaraga ka yɔn ye kan naa.»

³ Mi yaa sɔngɔɔ mbege yo naa fɔ: Lere ŋa fuun kaa yɛɛ kan poo kɛnrɛkɛnrɛ, wi daga mbaa tanri lasiri wi ni fuun wi na.

⁴ Yoro mbele fuun yaa jaa mbaa tanri lasiri wi na mbe ta mbe pye lesinmbele Yɛnɲɛle li yɛgɛ na, yè laga Kirisi wi na ma wɔ wa Yɛnɲɛle li yinme pi ni.

⁵ Woro wo na, we jigi wi yɛn ki na ma yo Yɛnɲɛle li yaa ka we pye lesinmbele li yɛɛ yɛgɛ na, naa wè taga Zhezu wi na we. Ko jigi wo we yɛn na singi Yinnekpoyi li fanɲga na.

⁶ Katugu na waga pye nunɲba Zhezu Kirisi wi ni, we kɛnrɛkɛnrɛ o, wee kɛnrɛkɛnrɛ o, ko ka woro kagbɔgɔ. Ŋga kì wɛ ki ni fuun na, ko ki yɛn tagawa mba pi maa tunɲgo piin ndanlawa ni.

⁷ Yàa pye na tanri kono jenne li na. Ambɔ wì ye yɛgɛ kɔn, a yè si kaselege kono li yaga?

⁸ Ŋga pàa yo ye kan ma ye jatere wi kanɲga, ki sila yiri wa Yɛnɲɛle na li yɛn na ye yinri lo yeri.

⁹ Yɛgɛ ŋga na pe maa ki yuun ma yo fɔ: «Leve jɛnri wi ma buru muwɛ mba pì gbɔn pi ni fuun pi fɛ maa yirige,» pa kì pye ma fun.

† 5:2 5.2: Mbe kɛnrɛkɛnrɛ ko kɔɔ wo yɛn mbe pye lesinɲɛ Yɛnɲɛle li yɛgɛ na.

¹⁰ Ma si yala, we Fɔ wì jigi kan na yeri ye kala na. Mi taga ki na ma yo ye jatere wi se yiri wi ye na woo wi ni. Eɛn fɔ, ɲa wila ye jatere wi pinri ye na, wi yen yege o yege, Yenɲele li yaa kaa le jɔlɔɔ.

¹¹ Sefenne, mi wo na, ndɛɛ ki pye mi yen na Yenɲele senre ti yuun ma yo kenrekenre wi daga mbaa piin, pe jen naa na jɔlɔ mɛle naa? Ki pye pa mila ki yari ma, Kirisi wi kunwɔ wa tiparaga ki na, ki senre nda mila yuun ti se jen naa leele mbenge.

¹² Mbele paa ye jatere wi pinri ye na, m̀ pye naga jaa paa kee pe kapyere ti ni yege, fɔ pe sa pe yeɛ san.

¹³ Yoro wo na, sefenne, Yenɲele li ye yeri ye pye lesele. Eɛn fɔ, yaga ka ki lesewe pi le mbe yo ye yaa la tanri mbaa yala ye wire ti jogo kagala koro ni. Nga ki wa, ye daga mbe ye yeɛ ndanla mbaa tunɲo piin ye yeɛ kan.

¹⁴ Katugu lasiri wi ni fuun wi go ko ki yen ki ɲgasele na le fɔ: «*Ma lewee yenle wi daga mbɔɔn ndanla paa yege ɲga na mɔɔ yeɛ ndanla we.*»†

¹⁵ Eɛn fɔ, na ye kaa ye yeɛ nɔɔri mbaa ye yeɛ kaa paa yanyaara ti yen, ye yeɛ yingiwɛ jen, yaga ka ye yeɛ ka mbe ye yeɛ kɔ.

*We wire ti jogo kagala
koro ka kaa we yege sinni
fɔ Yinnekpoyi lo*

¹⁶ Ye wele, senre nda ti yen na yeri mbe yo ye kan ti nda fɔ: Ye Yinnekpoyi li yaga laa ye yege sinni! Pa kona ye se la wire ti jogo kagala ke piin.

† 5:14 5:14: Levi 19:18

17 Katugu kagala ngele ke la yen senwee wi wire ti na, koro yen ma Yinnekpoyi lo mben. Kagala ngele ke Yinnekpoyi lo ndanla, koro yen ma senwee wi wire to mben. Ti yen na wiin ti yee ni, jango kala na yaa jaa mbaa piin, yaga kaa li piin.

18 Εν φό, na Yinnekpoyi li kaa ye yee sinni, pa lasiri wi se fannga ta ye na.

19 Kagala ngele senwee wi wire ti maa jaa mbaa piin, ke yen ma jen. Ke ngele: «Κεενεε λιμε, naa fyongɔ kapyere, naa kalikalawa,

20 naa senge sunmɔ, naa lekara, naa mbenwe, naa maara, naa yenjara, naa nangbanwa, naa kashara, naa mbe leele kɔn pe yee na pe yɔn ki pye ki ye ki ye,

21 naa mbaa yee yinrigi leele yaara na, naa sinwɔɔ, naa kafaara, naa kapyere ta yee ni paa ki woro nda ti cenle li yen.» Mi yen na ye yeregi paa yee nga na mila ki pye faa we, ma yo fo: Mbele paa ki kagala ke piin, pe se ka ye wa Yenhele li wunluwɔ pi ni fyew.

22 Εν φό, nga ki maa yinrigi wa Yinnekpoyi li yeri koyi nga: Ndanlawa, naa nayinme, naa yeyinngɛ, naa mbe kala kun yee ni, naa kapi-tanra, naa kajenge pyege, naa tagawa,

23 naa kotoyinngɛ, naa yee yingiwɛ jenge. Lasiri wi woro na wiin ki kagala ngele lo la ni.

24 Leele mbele pe yen Zhezu Kirisi wi woolo, pɛ pungo le wire ti nandanwa naa ti jogo kagala ke ni. A ki cen ndɛɛ pɛ ke kan wa tiparaga ki na ma ke gbo.

²⁵ Yinnekpoyi li yinwege kan we yeri. Ki kala na, ki daga laa we yege sinni.

²⁶ Waga kaa we yege gbogo, waga si kaa we yege nawa ngbanni, nakoma mbaa yege yinrigi we yege yaara na.

6

*Waa we yege go kagala ke lee
we yege ni*

¹ Sefenne, na paga lere wa yigi wi yen na kapege ka piin, yoro mbele Yinnekpoyi li yen na ye yege sinni, yoo saga ye pan wi ni wa kozinne li ni naa. Een fo, yege pye kotoyinnye ni. Mboro fun, mo yege yigi, jango Sotanla wiga koon fanla ma to wa kapege ki ni.

² Yaa ye yege sari ye yege go kagala ke na. Pa ye yaa Kiriwi lasiri wi tanga mboo yon fili yen we.

³ Na lere na kaa ki jate wi yen yaraga, mbe sigi ta wi woro yaraga, kona, wila wi yege fanla.

⁴ Lere nungba nungba pyew wi daga mboo tangalomo pi taanla mbe wele. Na wi kaa yan jembe, pa wi yaa la wi yege gbogo wi tangalomo pi kala na, pa ki se pye sanmbala poro kala na.

⁵ Katugu lere nungba nungba pyew wi yaa kaa yege go kala li yege yo.

⁶ Lere na pe yen na nari Sentanra ti ni, yarijende nda fuun wila taa, wi daga mbaa wi nagafu wi tasaga woo wa ti ni mbaa ki kaan wi yeri.

⁷ Yaga kaa ye yege fanla, lere na la tege Yenhele na. Lere wiga yaraga nga lugu, ko wi ma kaa kow.

⁸ Na wi kaa wi wire ti nandanwa kala li piin ndeε wi yen na yariluguro nuru ti kanngolo, wi yaa ka wire ti fongowo pi ta†. Na wiga sila Yinnekpoyi li nandanwa kala li piin ndeε wi yen na yariluguro nuru li kanngolo, wi yaa ka yinwege mbakogo ki ta Yinnekpoyi li yeri.

⁹ Yaga ka ti we te kajenge pyege ki ni; katugu na wee te mbaa ki piin, pa we yaa kaga tonli wi ta, na ki wagati wiga ka gbon we.

¹⁰ Ki kala na, na waga wagati jenne na ta, waa kajenge piin lere pyew wi kan, tagafenne poro wogo ko mbe we.

*Poli wi yerewe senre pungo woro
naa wi sharaga*

¹¹ Yege sewe yonro nda ti wele paa ti tugbolo! Mi kpaw miri yonlogo na ye maa torogo ye kan.

¹² Leele mbele paa jaa mbe pe yee kala li pye li leele pe ndanla wire kapyere ti wogo na, poro paa jaa mbe ye jori ye kenrekenre. Pe maa ko piin ma, jango paga ka pe jolo Kirisi wi tiparaga senre yowo pi kala na.

¹³ Mbele jate pe kenrekenre, paa la tanri lasiri wi na. Een fo, paa jaa ye kenrekenre, jango pe ta paa pe yee gbogo tegerε nda pe tegerε ye na ti kala na.

¹⁴ Mi wo na, mi woro na jaa mbaa na yee gbogo kala la na, na we Fo Zhezu Kirisi wi tiparaga wogo ko ma. Ki tiparaga ki fanninga na, dunruya yaara ti yen ndeε ti ku mi wo yeri, a mi fun mi ku ti yeri.

† **6:8 6:8:** Mbe wire ti fongowo pi ta, ko koro wo yen mbe laga Yennele li na pew.

¹⁵ Ma kenrekenre o, mee kenrekenre o, ko ka woro yaraga. Nga kì we ki ni fuun na, ko ki yen: Ma kannga lere fonngo.

¹⁶ Mbele fuun paa tanri ko konɔ lo na, mila ki yuun pe kan fɔ: Yenɲele li yeyinɲe kan pe yeri, li kagbaraga pye pe kan, poro naa Yenɲele li woolo pe ni fuun pe ni!

¹⁷ Mbege le nala wo na, lere ka kanla jolo naa; katugu sagbantitere nda ti yen na wire ti na, tila ki nari ma yo mi yen Zhezu wi kulo.

¹⁸ Sefenne, we Fɔ Zhezu Kirisi wi yinne kan ye ni fuun ye yeri! Anmiina.

**Bibulu Jinmiire ni
Sénoufo, Djimini: Bibulu Jinmiire ni Bible**

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Djimini Senoufo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

a4863791-1c91-5f31-9a8f-034a18a2f8d8